NUMARUL 22 1993 LEI 80

Înmulțirea legilor creează noi lacune.
(Metalegea lui Cooper)

Univers ingineresc

ASOCIATIA GENERALA A INGINERILOR DIN ROMANIA

BILUNAR DE OPINIE ŞI INFORMARE PROFESIONALĂ • AN 4 • NR. 22(72) 1-15 DECEMBRIE 1993

Ziua celor care gîndesc

Recunoașterea dimensiunii sociale a rolului cercetătorului și proiectantului, recunoașterea absolut necesară stimulării cel puțin morale a activității acestora, a devenit, din fericire, o preocupare a celor care au, printre altele, puterea de a concretiza.

Pentru prima oară în țara noastră, în ziua de vineri, 19 noiembrie - dată aleasă nu întîmplător, ci pentru că reprezintă data nașterii savantului George Emil Palade, primul român laureat al premiului Nobel - a fost lansată și celebrată "Ziua Cercetătorului și Proiectantului din România".

Au fost prezenți, la această impresionantă manifestare, membri ai Academiei, cercetători, profesori universitari, proiectanți (mulți dintre ei, dacă nu majoritatea, ingineri...), animați de același sentiment: satisfacția de a-și vedea recunoscute meseria, pasiunea, sacrificiul.

Acelora care nu au putut fi acolo, în sanctuarul științei românești, încercăm să le transmitem, prin aceste cuvinte, cu siguranță prea sărace, mesajul zilei de 19 Noiembrie, așa cum a fost formulat de către conducerea Ministerului Cercetării și Tehnologiei: "Departe de festivismul ce ar putea fi invocat cu acest prilej, noi considerăm evenimentul ca pe un jalon important al condiției actuale a cercetătorilor și proiectanților din România, o sărbătoare care, alături de Legea cercetării științifice și de Statutul cercetătorului, aflate în curs de legiferare și promulgare, vor constitui repere de seamă ale complexului proces de restructurare în interiorul căruia ne aflăm și acționăm."

...Pentru că am avut bucuria de a asculta alocuțiunea d-lui Doru Dumitru Palade, Ministrul Cercetării și Tehnologiei, care a subliniat obligația contemporanilor de a-și aminti de toate personalitățile științifice ale României (și ne-am felicitat pentru faptul că noi am avut deja această inițiativă în paginile revistei noastre); pentru că am avut șansa de a-l asculta pe d-l Mihai Drăgănescu, Președintele Academiei Române, precizînd că unul din factorii esențiali din istoria Omenirii a fost îmbinarea dintre știință și inginerie (pe care noi încercăm să le aducem mai aproape de dumneavoastră); pentru că am fost alături de o parte din inteligența națiunii, ne simțim datori să nu lăsăm acest moment să treacă pe lîngă noi fără a-i acorda atenția cuvenită.

Fie ca această zi să redea oamenilor a căror viață este dedicată științei demnitatea socială care mulți ani le-a fost refuzată, răbdarea necesară trecerii peste momentele grele, speranța în viitor și credința în transformarea prezentului, prin înțelepciune, în înțelepciune.

Univers Ingineresc

AM FOST PREZENTI LA

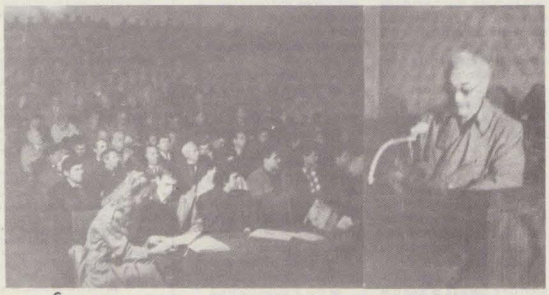

ÎNFIINȚAREA ASOCIAȚIEI INGINERILOR DIN MOLDOVA

Dînd curs invitației primite din partea comisiei de organizare a Congresului de constituire a Asociației Inginerilor din Republica Moldova, o delegație a AGIR, compusă din dr.ing.Mihai Mihăiță (președinte), regretatul prof.dr.ing.Mihai Gorianu (secretar executiv) și ing.Sorin Golopența (redactor șef - "Univers Ingineresc"), a efectuat o deplasare de trei zile la Chișinău.

Cu același prilej, orchestra simfonică a inginerilor din București, condusă de prof.dr.ing.Petru Ghenghea, a oferit colegilor basarabeni un excepțional concert, pregătit special cu cîteva luni înainte și susținut în sala Filarmoniei din Chișinău.

Participînd la Cogresul de constituire a AIM, delegația AGIR a transmis un cald salut frățesc colegilor ingineri de peste Prut. În intervențiile sale, ca și în interviurile acordate, conducătorul delegației, dl.Mihai Mihăiță, a evocat pagini din istoria organizațiilor inginerești din România, organizați în care, în perioada interbelică, inginerii "provinciei românești Basarabia" aveau o însemnată pondere și o remarcabilă contribuție.

Un deosebit succes a avut și publicația "Univers Ingineresc", din al cărei număr 20, în care a apărut o evocare a Congresului AGIR de la Chișinău, au fost oferite circa 200 de exemplare celor prezenți la congres. Și cititorii noștri își pot imagina satisfacția reprezentantului redacției cînd a văzut că mulți delegați "trăgeau chiulul" de la ascultarea unor cuvîntări pentru a citi revista noastră...

În general, se poate spune că a fost o întîlnire deosebit de plăcută și de constructivă, gazdele noastre exprimîndu-și cu fiecare prilej satisfacția de a-i avea în mijlocul lor pe reprezentanții asociației din România.

Vă prezentăm în pagina 4 a acestui număr al publicației noastre fragmente din intervențiile cîtorva participanți de marcă la Congresul de constituire a Asociației Inginerilor din Moldova.

Reforma și societatea

Pe data de 10 decembrie 1992 a avut loc parafarea Acordului România - țările Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS), acord care prevede stabilirea progresivă a unei zone de comerț liber, într-o perioadă de tranziție (pînă cel tîrziu la 31 decembrie 2002), și are ca obiective principale dezvoltarea relațiilor economice dintre state, asigurarea unor condiții corecte de competiție și desființarea barierelor din calea comerțului.

În seria acțiunilor de cooperare dintre țara noastră și țările membre AELS, în perioada 12-14 noiembrie a.c., la Sinaia, s-a desfășurat un seminar pe probleme de politică economică, organizat de Departamentul pentru Integrare Europeană din cadrul Guvernului României și Secretariatul AELS. La manifestare au participat un mare număr de specialiști români, membri ai Comitetului Interministerial pentru Conceperea, Coordonarea și Urmărirea Politicilor de Reformă, trei experți în probleme economice, reprezentanți ai țărilor membre AELS, precum și domnii Per Wijkman, director, și Ivar Pettersen, director adjunct la Secretariatul AELS.

Iulia Andrei

(Continuare în pag. 3)

In acest numar:

• INFORMATIZAREA SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI - în pagina 6

• BREVETAREA ÎN STRĂINĂTATE - în pagina 7

Să ascultăm glasul viitorilor ingineri, al viitorilor noştri colegi.

Pare-se că este străbătut de o luciditate amară, însoţită de setea de viaţă şi de setea de desăvîrşire profesională, ca şi de emoţiile delicate specifice vîrstei.

Cred că este un glas care trebuie să dea de gîndit unora şi care trebuie să pătrundă adînc în preocupările Asociaţiei noastre.

Procesul de învatămînt văzut din interior

Ce înseamnă să fii inginer în ziua de azi? Dar student într-o facultate tehnică? Pentru a răspunde la aceste întrebări, vom aborda situaţia din mai multe puncte de vedere.

Din perspectiva studentului din Regie, lucrurile arată, în linii mari, cam aşa: zile obişnuite de semestru, în care sălile de curs sînt frecventate din cînd în cînd, la vreo prelegere mai interesantă sau la cursurile considerate mai dificile; laboratoare (multe dintre ele cu muncă de rutină); biblioteca, vizitată cu precădere în preajma parţialelor sau pentru îndrumarele de laborator sau proiect; lucrul la proiecte (cu ponderea cea mai mare din timp); apoi, sesiunea, cu ritmul ei stresant, cu "învăţarea în asalt", unde cei care fac dovada unei memorii bune trec de obicei hopurile, ceilalţi urmînd să se străduiască în continuare pentru promovare; în fine, vacanţa, marcată deseori de o restanţă, şi totul o ia din nou de la capăt, după acelaşi tipar ce pare neschimbat de foarte mult timp. Pentru ce? Ştie cineva ce se află la capătul drumului?

Se spune că sîntem studenţi care se pregătesc să devină ingineri. Dar ce înseamnă să fii inginer într-o ţară în care activitatea productivă se află la nivelul la care se află? S-ar părea că ne găsim într-un cerc vicios. Pentru a dezamorsa această situaţie, am putea aborda o atitudine constructivă, gîndind ingineresc. Deci, care sînt nemulţumirile noastre?

- Majoritatea cursurilor sînt transformate în şedinţe de copiere, uneori de-a dreptul plictisitoare;

- Programa este încărcată cu multe materii cu conţinut mai mult teoretic, care au o legătură doar tangenţială cu sfera de cunoştinţe pe care ar trebui să şi-o însuşească un inginer preocupant. Materiile sînt prezentate ca şi cum ar fi independente una de alta, nu se evidenţiază în mod explicit conexiunile dintre ele şi nici utilitatea acestora faţă de meseria pentru care ne pregătim;

- Examinarea se face aproape exclusiv prin redare, forţînd studentul să memoreze, accentul nepunîndu-se pe utilizarea cunoştinţelor, pe dezvoltarea spirtului de iniţiativă şi a deprinderii de a gîndi ingineresc;

- Proiectele au un pronunţat caracter didactic, fiind mult simplificate, "mură-n gură", rupte parcă de realitate (nivelul pregătirii noastre în proiectare scade, ca şi imaginea pe care ne-o formăm despre noi înşine ca specialişti);

- Lipsa unei viziuni asupra viitoarei meserii, asupra punctului în care vom ancora în realitatea curentă, specializarea fiind mai tîrzie (făcînd un calcul elementar, se poate constata că timpul consumat pentru asimilarea noţiunilor generale este de două ori mai mare decît cel acordat noţiunilor de specialitate);

- Stimularea insuficientă a deprinderilor practice, a legăturii cu activitatea de producţie, de proiectare, de cercetare;

- Uzura morală a mijloacelor de proiectare în raport cu tehnicile utilizate în vest (CAD, sisteme expert, baza de cunoştinţe etc);

- Cererea mică de pe piaţa de ingineri proiectanţi, numărul mare de şomeri din rîndul absolvenţilor învăţămîntului tehnic;

- Condiţiile de viaţă nu tocmai satisfăcătoare din cămine.

Şi lista ar putea continua.

Mirescu Radu
Rizea Doru

(Continuare în pag. 5)

Un tip de motor sau un nume propriu?

Rudolf Diesel
(1859 - 1913)

S-au împlinit anul acesta 80 de ani de la dispariţia misterioasă a lui Rudolf Diesel. Este un bun prilej pentru a evoca personalitatea acestui mare inginer, a cărui invenţie, motorul ce îi poartă numele, reprezintă una dintre marile realizări ale tehnicii moderne, cu implicaţii deosebite în industrie şi transporturi.

Rudolf Christian Karl Diesel s-a născut la Paris. Părinţii săi (Theodor şi Elise), emigranţi din Bavaria, aveau o mică prăvălie, unde tatăl său se ocupa cu confecţionarea obiectelor din piele. A urmat şcoala elementară în Franţa, dar a fost educat în familie conform tradiţiilor unui cămin german. În felul acesta, tînărul Rudolf Diesel stăpînea la perfecţie atît limba franceză, cît şi cea germană.

Locuind în apropierea celebrului muzeu tehnic, "Conservatoire des Arts et Metiers", copilul Rudolf Diesel a avut posibilitatea să admire în stare de funcţionare diferite instalaţii de forţă, printre care şi celebrul motor cu gaz al lui Lenoir, ceea ce a avut o influenţă covîrşitoare asupra preocupărilor sale viitoare.

Din cauza războiului franco-german din 1870, familia lui Rudolf Diesel, fiind de naţionalitate germană, a părăsit Franţa şi s-a stabilit la Londra. Aici, Rudolf a avut ocazia să vadă, la Muzeul Ştiinţei, maşinile lui Watt şi locomotivele lui Stephenson.

Din cauza greutăţilor materiale, părinţii lui Rudolf I-au trimis în Germania (Augsburg). La vîrsta de 12 ani, ajunge în familia profesorului de matematici Christophe Barnickel, care s-a ocupat de pregătirea lui Rudolf în domeniul matematicilor, asigurîndu-i în felul acesta baza unei educaţii tehnice superioare.

După terminarea studiilor medii (clasificat pe primul loc) la Augsburg, Rudolf Diesel a urmat cursurile superioare mai întîi la Augsburg şi apoi, începînd cu anul 1875, la Technische Hochschule din Munchen.

Profesorul Dr.Carl von Linde, specialist în maşini frigorifice, a remarcat calităţile intelectuale deosebite ale tînărului Rudolf şi l-a familiarizat cu lucrarea lui Sadi Carnot şi în general cu chestiunile frigului industrial.

După terminarea studiilor superioare cu calificative maxime, la propunerea profesorului său, Rudolf Diesel devine reprezentatul firmei Sulzer la Paris, firmă care se ocupa cu fabricarea maşinilor frigorifice.

În perioada şederii la Paris, a remarcat utilizarea în întreprinderi a numeroase motoare mici cu vapori, dar care aveau un randament scăzut. După îndeplinirea cercetări, care au durat 6 ani, în domeniul motoarelor care foloseau amoniacul ca fluid de lucru, în anul 1890, Rudolf Diesel, cu ajutorul prof.Linde, obţine un post de inginer la Berlin. Aici imaginează un "Motor termic raţional", care devine primul motor cu ardere internă derivat din teoria ciclului termodinamic.

În anul 1892, termină atît studiul, cît şi proiectul motorului său cu ardere internă, care urma să funcţioneze conform ciclului Carnot (patent german nr.67207 din 23.02.1892).

Drept combustibil era folosit praful de cărbune, se injecta în aerul comprimat de piston, după punctul mort inferior.

Motorul lui Rudolf Diesel, pregătit pentru probe (17.07.1893) la fabrica din Augsburg, nu a dat satisfacţie.

Urmează ani de studii şi cercetări asidue privind utilizarea de amestecuri de combustibili lichizi şi a diferitelor variante constructive ale pompei de injecţie, pistonului, segmenţilor, chiulasei. În arhiva Muzeului Tehnic german din Munchen şi a firmei MAN există materiale de arhivă care atestă tenacitatea şi meticuloziatea desfăşurată de Rudolf Diesel pentru punerea la punct a motorului său.

În perioada anilor 1895-1897, motorul conceput de Rudolf Diesel începe să dea rezultate palpabile, ceea ce a făcut ca cererile de licenţă să fie solicitate de numeroase firme (Krupp, Deutz, Sulzer, MAN).

În scopul promovării motorului său, Rudolf Diesel a scris lucrări de prezentare şi a ţinut conferinţe în Europa şi SUA.

Deplasîndu-se în Anglia (septembrie 1913) pentru a trata proiectul unui nou motor, pe timpul traversării Canalului Mînecii, Rudolf Diesel a fost dat dispărut în condiţii nelucidate nici astăzi.

Inginerul Rudolf Diesel reprezintă în istoria tehnicii un exemplu de perseverenţă în realizarea ideilor sale şi care a fost susţinut de personalităţi tehnice şi ştiinţifice ale epocii în care şi-a desfăşurat activitatea. Studiile, cercetările şi perfecţionările care se aduc motorului Diesel continuă şi în prezent.

prof.dr.ing.Mihai Gorianu

Mihai Gorianu

La început, nimeni nu a putut să creadă.

Cu nici o săptămînă în urmă, dl.profesor dr.ing.Mihai Gorianu reprezenta AGIR-ul, ca membru al unei delegaţii, în oraşul său natal, Chişinău. În calitatea sa de secretar executiv al asociaţiei, a lucrat, cu devotamentul pe care i-l cunoşteau toţi cei din conducerea şi personalul AGIR, pînă în ultima zi. Pînă în funesta zi de 11 noiembrie, cînd a plecat din sediul din Calea Victoriei, spunînd că simte o greutate în piept.

Şi apoi, seara, prin telefon, din senin - trăznetul: profesorul Gorianu, omul îndrăgit pentru căldura sa sufletească de către toţi cei cu care lucra, nu mai este.

Pînă la urmă, a trebuit să credem...

Noi, cei ce ne desfăşurăm activitatea în Asociaţia Generală a Inginerilor din România, l-am cunoscut datorită activităţii sale de aici - activitate începută, practic, odată cu reînfiinţarea asociaţiei, în 1990. Şi a fost un adevărat privilegiu, pentru că a lucra cu profesorul Mihai Gorianu era una din rarele şanse de a cunoaşte un Om de profundă omenie. Şi cuvintele sînt prea slabe pentru a putea exprima sentimentele pe care le deştepta în jurul său, oriunde se afla, dl.profesor Gorianu... Un lucru este sigur: toţi cei ce l-au cunoscut nu îl vor uita, pentru că astfel de oameni fac viaţa demnă de a fi trăită, iar atunci cînd pleacă, lasă în urmă o lume mai rece şi mai săracă.

SCURTĂ BIOGRAFIE

Născut în ziua de 12 noiembrie 1928 (dacă ar mai fi trăit o zi, ar fi împlinit 65 de ani!), la Chişinău, viitorul profesor dr.ing.Mihai Gorianu a urmat primii ani de şcoală în oraşul natal; în 1947 a absolvit liceul bucureştean "Gheorghe Lazăr", iar în 1953, Facultatea de Mecanică (secţia Maşini terestre) a Institutului Politehnic Bucureşti.

Imediat după absolvire, a fost activat în cadrele permanente ale Armatei, ajungînd, în final, la gradul de colonel.

A lucrat, la început, în Direcţia Tehnică a Armatei, iar din 1956, calităţile sale deosebite fac să fie inclus în corpul profesoral al Academiei Militare, unde a parcurs întreaga ierarhie a funcţiilor didactice, pînă la cea de şef de catedră.

În toată această lungă perioadă, munca sa neobosită şi calităţile personale îi atrag respectul, aprecierea şi dragostea tuturor celor cu care a lucrat.

În activitatea sa profesională, profesorul dr.ing.Mihai Gorianu s-a distins prin contribuţii substanţiale în domeniul autovehiculelor cu roţi şi şenile, ultima sa carte apărînd în 1992, la Editura Academiei Tehnice Militare. Este autor şi coautor al multor invenţii şi inovaţii în domeniul mecanicii autovehiculelor.

În ultimii ani, s-a implicat, pe de o parte, în reînfiinţarea Academiei Tehnice Militare, iar pe de altă parte, în activitatea asociaţiei inginerilor, AGIR.

Încheiem cu cîteva cuvinte rostite de către dl.col.dr.ing.Niculescu la trista solemnitate a înhumării fostului său coleg:

"Trecerea prin această lume a col.prof.dr.ing.MIHAI GORIANU s-a caracterizat printr-o permanentă luptă pentru cunoaştere, trudind şi învăţînd mereu pentru sine şi pentru oameni.

Flacăra sa nestinsă va dăinui veşnic în noi, cei care l-am cunoscut şi stimat.

Dumnezeu să-l odihnească!"

Cursuri postuniversitare de management în Elveția

Managementul modern reprezintă una dintre componentele importante ale sistemului de învățămînt elvețian. Acest domeniu este inclus atît în cadrul unor instituții de învățămînt existente, cît și al unor instituții de profil create în acest scop. De regulă, modul de predare a disciplinelor aferente acestui domeniu se prezintă sub formă de cursuri postuniversitare, la care participă cursanți avînd diferite specialități (ingineri, economiști, juriști ș.a.). Cursanții provin atît din Elveția, cît și din diferite alte țări. În sensul celor menționate, se dau ca exemple următoarele două instituții:

- Școala de înalte Studii Comerciale a Universității din Lausanne, în cadrul căreia funcționează, începînd din anul 1979, programul de cursuri postuniversitare profilat după programul american MBA (Master of Business Administration);

- Institutul pentru Studiul Metodelor de Conducere a Întreprinderii (IMEDE) din Lausanne, înființat în 1957, în cadrul căruia sînt prezentate cursuri postuniversitare profilate exclusiv pe domeniul managementului, structurate după programul MBA.

În continuare, sînt prezentate detalii referitoare la modul de desfășurare a cursurilor postuniversitare MBA la Universitatea din Lausanne.

Aceste cursuri sînt destinate cadrelor tinere - ingineri, economiști, avocați sau alți diplomați universitari - care au desfășurat o activitate profesională timp de cîțiva ani și au dobîndit o anumită experiență, dar care întîmpină greutăți în a progresa pe linie profesională datorită lipsei de cunoștințe asupra funcționării și gestionării unei întreprinderi. Cei interesați în aceste cursuri pot, deci, căpăta cunoștințe sistematice în domeniul menționat, prezentate la un înalt nivel.

Principalele obiective avute în vedere la structurarea disciplinelor sînt următoarele:

- posibilitatea fiecărui participant de a se familiariza cu limbajul și tehnicile managementului modern;

- o mai bună înțelegere a diverselor funcții ale întreprinderii, a interdependenței lor și a relațiilor întreprinderii cu diferiți factori înconjurători;

- aplicarea tehnicilor de analiză și de decizie cel mai bine adaptate problemelor economice, adesea complexe și în plină evoluție, și de a consolida astfel capacitatea cursantului de a lua decizii;

- întărirea capacității cursantului de a desfășura o activitate de conducere prin dezvoltarea aptitudinilor sale de comunicare, negociere și o mai bună înțelegere a motivațiilor.

Cursurile se desfășoară timp de 34 de săptămîni de lucru intensiv, cerînd cursanților o participare totală. Avînd în vedere formațiile teoretice și practice deja căpătate, precum și capacitatea cursanților de a-și impune o activitate exigentă, cursurile progresează într-un ritm rapid, fără a face concesii exigențelor și însușirii problemelor tratate.

Procesul de învățămînt favorizează o percepere globală a domeniilor studiate, căutînd să formeze mai degrabă generaliști, decît specialiști. Acestea nu sînt cursuri de aprofundare sau de ținere la zi a cunoștințelor de specialitate, ci cursuri de sinteză. Pornind de la o bază teoretică, ele au o orientare concretă și practică. Metodele de predare utilizate sînt adesea interactive, permițînd cursanților cu orizonturi diferite să facă schimburi de experiență. Pentru acest motiv, programul este conceput pentru un număr limitat de participanți (30), lucrînd adesea în grupuri mici. Programul cursanților este orientat pe realitățile elvețiene, însă el este larg deschis pe dimensiunea internațională a problemelor întîmpinate de întreprinderi.

În numărul următor vă vom prezenta disciplinele predate în aceste instituții.

dr.ing.Șt.Gheorghiță
Societatea de Construcții din România

Producția specială de tehnică militară - O PASĂRE PHOENIX A INDUSTRIEI ROMÂNEȘTI

Regia Autonomă pentru Producția de Tehnică Militară (RATMIL) reprezintă principalul furnizor de produse speciale, necesare înzestrării trupelor terestre ale armatei române.

Recunoscut pentru înaltul profesionalism al salariaților săi, RATMIL exportă cu succes în numeroase țări o gamă variată de bunuri de consum, mașini-unelte și alte mijloace industriale cu destinație civilă.

În actuala conjunctură internațională, RATMIL, cu sprijinul specialiștilor din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Industriei, depune eforturi susținute pentru restructurarea și modernizarea uzinelor din subordinea sa, în condiții de eficiență.

Soluțiile de care dispune RATMIL în prezent îi vor permite să-și extindă gama de produse și să ofere celor 22.000 de salariați, propuși inițial pentru disponibilizare, locuri de muncă în sectoarele producției civile a Regiei.

Gabriel I.Năstase

Reforma și societatea

(Urmare din pag. 1)

Primele subiecte ale discuției au fost politicile de restructurare economică, sursele financiare și efectele scontate ale măsurilor de restructurare.

Dl.Vasile Baltac, secretar de stat la Ministerul Industriilor, prezentînd pe scurt stadiul actual al industriei românești, a subliniat că există în prezent multe sectoare care de-abia reușesc să supraviețuiască și că au fost închise temporar anumite capacități care lucrau în pierdere. Din alocațiunea d-lui Vasile Baltac, am reținut cîteva linii directoare ale strategiei restructurării: crearea unei infrastructuri solide în industrie, creșterea flexibilității componentelor industriale prin crearea unui număr mai mare de întreprinderi mici și mijlocii, stimularea creșterii producției din industria privată, ca și stabilirea unei atmosfere de competitivitate.

"Privatizarea reprezintă elementul strategic al politicii industriale (98,8% din producție provine în prezent din sectorul de stat)", a precizat vorbitorul.

După previziunile ministerului, în următorii 5 ani industria românească va avea nevoie de 14-16 mld.dolari pentru investiții, din care cca 55% pentru energie, petrol și gaze.

În cursul dezbaterilor, s-a desprins ideea, acceptată și de partea străină, că procesele de privatizare și restructurare trebuie integrate în contextul social actual sau, mai exact: viteza maximă a reformei trebuie adaptată la gradul de suportabilitate al societății.

Totodată, așa cum a subliniat dl.Constantin Ionete, directorul Institutului Național de Cercetări Economice, economia românească nu se poate adapta la regulile pieței doar prin retehnologizare, prin "metode cosmetice", ci este necesar sprijinul organizațiilor internaționale, inclusiv pe linie financiară.

La rîndul lor, experții AELS au fost de părere că principalele obiective ce trebuiesc avute în vedere în procesul de reformă sînt: stabilirea și punerea în vigoare a unei legislații adecvate regulilor pieței și crearea unui cadru economico-social care să permită potențialilor întreprinzători să-și valorifice ideile. De asemenea, ei au arătat că restructurarea industrială nu trebuie să fie prioritară față de privatizare.

"Ceea ce se întîmplă acum în țara dvs. este un transfer de la proprietatea de stat la o altă formă de proprietate colectivă", a afirmat dl.Per Wijkman, adăugînd: "metoda MEBO nu reprezintă garanția unei proprietăți reale".

Alte teme ale dezbaterilor au fost politicile în domeniile comerțului, pieței monetare (ale ratei de schimb și cursului valutar), precum și ajutorul pe care îl pot acorda României organizațiile internaționale.

Oaspeții au apreciat că politica economică din România generează inflație, un exemplu în acest sens constituindu-l și menținerea creditelor subvenționate pentru întreprinderile care lucrează cu deficit. "Rata ridicată a inflației creează o mentalitate de criză, dar ea poate fi scăzută repede printr-o bună politică monetară, fapt ce ar conduce și la o mai mare credibilitate a reformei, deci și la creșterea volumului investițiilor", a apreciat dl.Ivar Pettersen. O astfel de măsură poate avea, pe termen scurt, efecte sociale negative, dar reprezintă o soluție de control a inflației.

De asemenea, s-a discutat pe larg rolul statului în comerț, subliniindu-se că intervenția sa este necesară, dar trebuie să se limiteze la crearea unui mediu adecvat pentru derularea operațiunilor de comerț exterior; cadrul legislativ, măsurile tarifare și politica de susținere a exporturilor au fost considerate ca principale atribuții ale statului în acest domeniu, iar măsurile de intervenție nu trebuie identificate decît pentru anumite sectoare de interes major. În general, rolul statului ar trebui să fie acela de a absorbi toate șocurile care apar în procesul de privatizare, de reformă.

Există, totuși, costuri ce trebuie acoperite de către stat, de asemeni, subvenții ce trebuie menținute; cel mai bine ar fi ca executivul să sprijine industria și cercetarea în industrie.

În cadrul seminarului, au mai fost abordate teme privind asistența externă acordată României, coordonatele, costurile și efectele politicii protecției sociale în perioada de tranziție.

În legătură cu acest ultim subiect, am reținut că economiștii români trebuie să fie (și sînt!) foarte prudenți atunci cînd stabilesc salariile, deoarece acestea reprezintă nivelul prețurilor, iar salariile minime sînt un "ingredient" al politicii sociale.

Dl.Napoleon Pop, secretar de stat la Departamentul pentru Integrare Europeană, vorbind despre sprijinul acordat țării noastre de organizațiile internaționale a precizat: "România a beneficiat de asistență străină, atît rambursabilă, cît și nerambursabilă, dar aceasta a fost dezvoltată în sectoare nu totdeauna necesare, iar multe proiecte au fost pierdute pentru că nu s-a continuat cu un program de investiții". În orice caz, Guvernul a înterpins demersuri pe plan intern și a dezvoltat relații cu alte țări pentru stimularea participării capitalului străin la susținerea procesului de reformă.

La încheierea lucrărilor acestui seminar deosebit de interesant, la care remarcabile au fost, în primul rînd, aș zice eu, caracterul deschis, sincer al dezbaterilor, iar în al doilea rînd, înaltul nivel al participanților, dl.Per Wijkman a concluzionat: "Principalele probleme cărora trebuie să le facă față economia românească sînt: stabilizarea producției și a ocupării forței de muncă, a prețurilor și balanței de plăți, nici una din acestea nefiind atinsă la ora actuală.

Distorsiunile sînt create de inexistența unei viziuni corecte de marketing, de formarea prețurilor și ratei de schimb prin eludarea mecanismelor de reglare a pieței, de menținerea subvențiilor la energie și existența unui tarif vamal ce prevede taxe mai ridicate la importurile de materii prime decît la produsul finit".

"Sperăm ca funcționarea acordului de comerț liber care funcționează între România și țările membre ale AELS să conducă la crearea unor condiții macroeconomice corespunzătoare, la o creștere corespunzătoare a schimburilor comerciale între state, precum și la dezvoltarea cooperării și în alte domenii pe care se bazează acestea", a conchis dl.Per Wijkman.

Să vrei, să știi... să poți

Pentru societățile comerciale cu capital de stat din România, a căror activitate industrială a cunoscut o anumită tradiție și un anumit nivel de performanță, ordonanța guvernamentală privind tariful vamal de import al României, din 31 august 1993, este pentru o parte dintre ele "mumă", iar pentru restul "ciumă".

Mai exact, acest document, elaborat în temeiul art.107 alin.(1) și (3) din Constituția României și al art.1 lit.e) din Legea nr.58/1993, ar fi trebuit să vină în sprijinul unor producători și nicidecum să-i împiedice să-și dezvolte activitatea. Astfel, poziția tarifară din anexa nr.1 a ordonanței amintite, ce se referă la hîrtie sau cartoane cu greutate sub 600 grame/mp, este exceptată de la taxa vamală. În această categorie sînt incluse, printre altele, ambalajele pentru medicamente, produse alimentare, detergenți ș.a. din import. Firmele românești care vor să producă ambalaje de calitate sînt obligate de exigențele pieței să suporte costul de producție, importul de hîrtie, carton, cerneluri, vopsele tipografice și o taxă vamală pentru aceste materii prime. În această situație, prețurile la ambalajele străine, exceptate de la taxa vamală, vor fi net sub cele ale ambalajelor românești, iar rezultatul unei astfel de "confruntări" nu este greu de apreciat.

Această ordonanță a apărut fără ca factorii responsabili de la nivelul structurilor guvernamentale să consulte specialiști din societățile comerciale reprezentative din industria ambalajelor.

Din partea Guvernului ar fi fost "fair-play" dacă măsurile cu caracter de stimulare a investitorilor străini ar fi fost concertate cu cele de protecție a economiei românești.

În felul acesta, dezvoltarea economică a țării ar permite dezvoltarea unor ramuri industriale și ar pune pe picior de egalitate concurențială societățile comerciale românești cu cele străine.

Sperăm ca acestui nefericit exemplu desprins din ordonanța amintită să nu i se asocieze și altele.

Gabriel I.Năstase

Congresul de constituire a Asociaţiei Inginerilor din Moldova

Din alocuţiunile unor personalităţi prezente la lucrările Congresului de constituire a Asociaţiei Inginerilor din Moldova (AIM), am selectat cîteva pasaje pe care le-am considerat a fi cele mai interesante.

Dr. ing. **MIHAI MIHĂIŢĂ**, preşedintele AGIR:

"Apreciem în mod deosebit hotărîrea inginerilor moldoveni de a-şi constitui o asociaţie şi sîntem bucuroşi să stabilim relaţii de colaborare.

Asociaţia Generală a Inginerilor din România a sărbătorit anul acesta 75 de ani de la înfiinţarea sub acelaşi nume şi 112 ani de existenţă a primei asociaţii trainice a inginerilor din ţara noastră, "Societatea Politehnica".

Amintindu-ne că Eminescu spunea: "Nu sînt dezmoşteniţi aceia care iubesc trecutul poporului lor, care au în suflet tezaurul de amintiri ce îl fac pe omul singuratic să se simtă şi el o parte, un rezumat al istoriei ţării sale", aş dori să ne întoarcem în timp şi să ne amintim că AGIR s-a înfiinţat în anul 1918 la Iaşi, leagănul unirii şi oraşul în care s-a concentrat rezistenţa naţională în primul război mondial. (...)

De la început, inginerii din toate provinciile ţării au aderat la Asociaţie în număr mare, şi în special inginerii din Basarabia şi Bucovina, care au aderat aproape în totalitate.

În anul 1925, 10% din numărul membrilor AGIR erau din Basarabia şi Bucovina. Ei îşi desfăşurau activitatea în sectoarele de construcţii, drumuri şi poduri, căi ferate, silvicultură, uzine electrice, administraţie, sau erau ingineri privaţi. (...)

Congresul din 1925 a avut loc la Chişinău, cele din 1923 şi 1926 la Cernăuţi. Ţinerea Congresului în 1925 la Chişinău avea importanţă nu numai pentru expunerea şi dezbaterea problemelor tehnice, economice şi sociale ce interesau întrega ţară, dar şi prin cunoaşterea nevoilor locale din toate domeniile ingineriei şi pentru cunoaşterea mai bună a inginerilor între ei.

Din Comitetul de onoare al Congresului făceau parte primul ministru, Ion C.Brătianu, alţi miniştri din guvern, unii foşti miniştri (dintre care Pantelimon Halippa), alte personalităţi din toate domeniile din ţară, între care şi personalităţi din Basarabia. (...)

Iată deci că prezenţa noastră aici nu este numai o prezenţă protocolară, ci ea se înscrie în istoria poporului român, în istoria Asociaţiilor inginereşti româneşti. Se impune mai mult ca oricînd o reînviere a istoriei, pe care trebuie să o cunoaştem, să o dezvoltăm.

Din decembrie 1989, în România s-a reînfiinţat AGIR, care este o asociaţie puternică, cu patrimoniu, cu o bază materială solidă, afiliată la Federaţia Mondială a Organizaţiilor Inginereşti (FMOI), la Federaţia Europeană a Asociaţiilor Naţionale Inginereşti (FEANI), la Asociaţia Internaţională pentru Educaţie Continuă Inginerească (IACEE), la Consiliul Regional de Coordonare a Organizaţiilor Inginereşti din ţările Central şi Est-Europene (RCC) şi are convenţii de colaborare cu alte organizaţii regionale şi naţionale.

Din asociaţia noastră fac parte ingineri din SUA, Franţa, Italia, Canada şi din alte ţări, printre care şi Republica Moldova.

Desfăşurăm o activitate intensă de perfecţionare şi specializare a inginerilor şi ne angrenăm în restructurarea şi reorganizarea economiei naţionale, dezvoltăm activităţi tehnico-ştiinţifice, sociale şi culturale.

"Univers Ingineresc", publicaţia noastră bilunară de opinie şi informare profesională, se bucură de un larg interes din partea cititorilor şi are, în acelaşi timp, mulţi colaboratori din ţară şi străinătate. Aşteptăm şi colaborarea inginerilor din Asociaţia ce se constituie azi.

Nu uităm niciodată spusele marelui Eminescu: "Dacă o generaţie poate avea un merit, este acela de a fi un credincios agent al istoriei, de a purta sarcinile impuse cu necesitate de locul pe care îl ocupă în înlănţuirea timpilor".

Dorinţa noastră este să vă constituiţi într-o asociaţie puternică, cu care să avem legături şi să colaborăm la rezolvarea problemelor din domeniul nostru de activitate, spre binele şi prosperitatea neamului românesc.

Urez succes deplin Congresului!"

Dl.prof.dr.ing.**ION BOSTAN**, Rectorul Universităţii Tehnice a Moldovei, a fost ales Preşedinte al Asociaţiei Inginerilor din Moldova. Iată ce spunea, printre altele, domnia sa, în cursul lucrărilor congresului:

"Revoluţia ştiinţifică şi tehnică a adus cu sine afirmarea definitivă a acelei categorii de specialişti numiţi "ingineri". Nu cred că exagerăm dacă spunem că istoria devenirii inginerului este istoria dezvoltării omenesti în general. Cum ar fi arătat societatea contemporană dacă marele inventator necunoscut n-ar fi realizat prima aprindere prin frecare sau prin scînteie, dacă un altul n-ar fi conceput roata, dacă în general, n-ar fi existat marii ingineri şi inventatori ai omenirii: Arhimede, Leonardo da Vinci, Th.Edison, Samuel Morse, Henri Coandă şi mulţi alţii?

Societatea modernă se convinge din ce în ce mai mult că nivelul mediu de trai şi calitatea vieţii depind în cea mai mare măsură de eficienţa utilizării resurselor creative ale membrilor săi; că la acest sfîrşit de secol, resursele inepuizabile ale materiei cenuşii au devenit mai importante decît resursele naturale limitate şi epuizabile. Societatea nu poate lăsa la voia întîmplării activitatea inginerului individual, depunînd eforturi mari pentru organizarea în diverse societăţi profesionale; astfel, au apărut societăţi inginereşti în cadru statal, continental şi mondial.

Realitatea ne demonstrează că, prin eforturile statelor industriale dezvoltate, se formează o nouă ordine mondială, bazată pe rolul strategic în societate al intelectualităţii tehnice, pe faptul că ingineria devine factorul economic de bază în dezvoltarea societăţii.

Dar unde trebuie să se afle Republica Moldova în aceste condiţii? Care trebuie să fie strategia dezvoltării economiei naţionale a Republicii, stat nou format în Europa de Est, cu o suprapopulaţie, cu resurse naturale reduse, însă cu un potenţial intelectual tehnic relativ înalt? Toate aceste probleme pot fi formulate şi soluţionate efectiv de către intelectualitatea tehnică a Republicii, dar numai în condiţiile coordonării acţiunilor sale în cadrul unei organizaţii profesionale, cum ar fi o asociaţie ce va include organizaţii inginereşti din diferite domenii de activitate. (...)

Obiectivele de bază ale AIM vor fi:

- de a contribui la unitatea de acţiune a inginerilor în vederea sporirii aportului lor în dezvoltarea tehnică, ştiinţifică, economică şi socială a ţării;
- de a contribui la elaborarea direcţiilor prioritare de dezvoltare a economiei naţionale, îndeplinind rolul de consultant şi expert;
- de a sprijini dezvoltarea cercetării ştiinţifice şi a tehnicii, în scopul asigurării competitivităţii economiei Republicii Moldova;
- de a favoriza protecţia proprietăţii intelectuale, a titlului şi a exercitării profesiei de inginer;
- de a coordona, în etapa iniţială, fondarea colectivelor de autori pe ramuri pentru elaborarea îndrumarelor şi asistenţei tehnologice în limba română, necesare inginerilor din producţie, cercetare, proiectare şi pregătirea cadrelor inginereşti;
- de a elabora, prin membrii săi, studii şi propuneri concrete privind activitatea productivă, de cercetare, proiectare şi învăţămînt ingineresc, propuneri de standarde, expertize etc;
- de a asigura schimbul larg de cunoştinţe şi experienţă între membrii săi, informarea tehnică a corpului ingineresc (...);
- de a organiza activităţi de perfecţionare profesională a inginerilor.

Dezmembrarea complexului industrial al URSS (în special a celui militar) a determinat reorientarea producţiei şi în Republica Moldova. (...) Deci, este necesară reprofilarea profesională a specialiştilor. (...)"

SERGIU RĂDĂUŢAN, preşedintele Asociaţiei Industriaşilor din Republica Moldova:

"Ziua de azi este de o mare importanţă pentru tot corpul ingineresc al Republicii Moldova. Luînd în considerare că, în curînd, în aprilie '94, vom sărbători 30 de ani de la înfiinţarea Institutului Politehnic din Chişinău, cred că acest Congres este cel mai frumos cadou pentru această aniversare!

Ştiţi că în ziua de azi, cînd totul se măsoară în dolari, cupoane, lei, ruble etc, din păcate, în multe ţări, inclusiv Moldova şi România, proprietatea intelectuală, acest tezaur care nu se poate cîntări în aur sau altceva, nu este apreciată la nivelul real. Şi numai o asociaţie de felul celei care se fondează astăzi poate ridica această autoritate... În mîinile acestei asociaţii este lucrul cel mai de preţ - cunoştinţele tehnice, baza oricărui progres în viitor. (...) Noi n-avem nevoie să importăm ingineri... Păcat că, dimpotrivă, mulţi ingineri pleacă în alte ţări! Îi ajutăm pe americani, ajutăm Israelul, Germania şi alte ţări...

Cu mare plăcere am ascultat cuvintele frumoase pe care dl.dr.ing.Mihai Mihăiţă le-a adresat din partea AGIR-ului. Am aflat cu mare plăcere că dl.Mihai Gorianu, secretarul executiv al AGIR, este fost elev al Liceului Haşdeu... Eu cred că există multe posibilităţi de integrare, de a cunoaşte realizările frumoase pe care le are AGIR-ul şi de a colabora. Cu două luni în urmă am semnat un tratat cu UGIR, cu dl.George Păunescu, şi vreau să vă comunic că acum o lună dl.Păunescu a luat hotărîrea de a finanţa fondarea a două catedre, în noua specialitate de management ecologic în energetică, şi anume, o catedră la Universitatea Politehnica din Bucureşti şi alta la Universitatea Tehnică din Chişinău!

Avem multe de făcut, mai ales acum, cînd avem de promovat 42 de programe bilaterale româno-moldoveneşti, finanţate de Ministerul Cercetării şi Tehnologiei din România. Vă dau un singur exemplu: elaborarea dicţionarelor multilingve - român, francez, englez, german, spaniol, italian, rus - la care dl.prof.Timotin (UPB) şi dl.ministru secretar de stat Tănăsescu ne-au propus să luăm parte activă. Noi trebuie să ajutăm inginerii să cunoască mai bine terminologia tehnică în limba de stat, care este limba română. (...)"

A.G.I.R. - C.F.P.P. anunţă:

În cadrul programelor de colaborare A.G.I.R. - A.M.C.O.R. - G.T.Z., în trimestrele I şi II 1994 se vor derula următoarele cursuri şi seminarii:

1. Programul complex de management:
"Întreprinderea de la constituire către eficienţă şi siguranţă.
Condiţii cadru - strategie - management".
2. Seminarul de iniţiere:
"Managemnetul afacerilor în întreprinderile mici şi mijlocii".
3. Module specializate de:
a) marketing;
b) management - organizare;
c) analize financiar-economice la constituirea firmei şi pe parcursul activităţii sale.

Membrii A.G.I.R. şi societăţile interesate pot obţine relaţii suplimentare la Centrul de Formare şi Perfecţionare Profesională A.G.I.R. - C.F.P.P.: Calea Victoriei nr.118, tel.659.41.60 sau 312.55.31.

Cursuri de pregătire

Centrul de pregătire în informatică organizează cursuri de exploatare a sistemelor de automatizare discrete (acţionări hidraulice, pneumatice, linii flexibile de fabricaţie).

PENTRU INGINERII ŞI SUBINGINERII ŞOMERI CURSURILE SÎNT GRATUITE.

De asemenea, centrul organizează cursuri de limbaje de programare, proiectare asistată de calculator, prelucrări de texte, secretariat etc.

Certificatele de absolvire au caracter oficial.

Pentru informaţii şi înscrieri puteţi suna la telefoanele: 665.23.90, 666.54.13. sau direct la sediul centrului din Bucureşti, Str.Alexandru Averescu nr.8-10, sector 1, cod 71316.

ULTIMA ORĂ

În zilele de 25 şi 26 noiembrie a avut loc **Congresul AGIR '93.**

În prima zi a fost prezentat Raportul de activitate pentru perioada 1990-1993, precum şi alte materiale privind viaţa asociaţiei. Lucrările primei zile s-au încheiat cu alegerea noii conduceri AGIR: Consiliul, Preşedintele - în persoana d-lui dr.ing.Mihai Mihăiţă - şi, ca vicepreşedinţi, d-nii: Ioan-Desire Suceveanu, Sorin Dimitriu, Mircea Petrescu şi Traian Niculescu.

În cea de a doua zi a avut loc o dezbatere pe tema: "Ingineria în societatea contemporană românească".

Vom reveni pe larg în numărul viitor.

■ *Instalaţie de polimerizare pentru emailarea conductoarelor*

Brevet România nr.99011.

Solicitant şi Titular: Întreprinderea de Conductori Electrici Emailaţi, Zalău, jud.Sălaj.

Inventatori: Ing.Sitaru Ioan, Ing.Kolesar Ferenc, Zalău, jud.Sălaj.

Invenţia se referă la o instalaţie de polimerizare orizontală pentru emailarea conductoarelor, în gama dimensională Φ 0,05... 0,35 mm, utilizate în industria electrotehnică.

Scopul invenţiei este mărirea capacităţii producţiei în gama dimensională Φ 0,05... 0,35 mm.

Problema pe care o rezolvă invenţia este cea a polimerizării lacurilor electroizolante de pe sîrmele rotunde de cupru, cuprinse în gama dimensională sus-amintită.

Invenţia prezintă o instalaţie de polimerizare care elimină dezavantajele instalaţiilor cunoscute, prin aceea că aerul proaspăt este preîncălzit cu ajutorul unui schimbător de căldură, preluînd căldură de la gazele arse evacuate. Construcţia retortelor este mai simplă, cu greutate mult mai mică; acestea pot fi supratejate, reducîndu-se astfel suprafaţa ocupată.

Invenţia prezintă următoarele avantaje:

- consumul de energie electrică este mai mic, aerul absorbit fiind încălzit prin schimbătorul de căldură de la gazele arse cu o temperatură de 500°C;
- retortele sînt construite din tablă de oţel austenitic, construcţie sudată, ceea ce conferă instalaţiei de polimerizare o fiabilitate mult mai mare şi o greutate mai mică;
- cu ajutorul acestui tip de instalaţie, formată din retortă tip casetă, se pot construi instalaţii de emailat care ocupă o suprafaţă cu 50% mai mică.

■ *Instalaţie pentru regenerarea termică a nisipurilor de turnătorie*

Brevet România nr.99243.

Solicitant şi Inventator: Ing.Devian Iosif, Alba Iulia.

Titular: Întreprinderea Mecanică, Alba-Iulia.

Invenţia se referă la o instalaţie pentru regenerarea termică a nisipurilor de turnătorie, fiind utilizată în special pentru nisipurile de la formele de turnare, unde s-au utilizat drept liant răşinile furanice sau fenolice.

Scopul invenţiei este mărirea productivităţii operaţiei de regenerare şi îmbunătăţire a calităţii nisipului regenerat.

Problema pe care o rezolvă invenţia constă în realizarea unei instalaţii la care contactul dintre gazele calde şi nisipul uzat se realizează pe o perioadă mai mare de timp şi acest contact este cît mai intim posibil.

Instalaţia, conform invenţiei, înlătură dezavantajele instalaţiilor cunoscute, prin aceea că gazele calde sînt introduse în camera de regenerare într-un debit şi la o temperatură variabile, în funcţie de cantitatea de nisip, iar din camera de regenerare, gazele preîncălzesc nisipul la partea superioară a instalaţiei, într-un preîncălzitor, înainte de a intra în camera de regenerare, pentru a fi fluidizat.

Instalaţia, conform invenţiei, prezintă următoarele avantaje:

- oferă posibilitatea obţinerii nisipului regenerat termic cu caracteristici la nivelul nisipului nou, unele chiar superioare nisipului nou, realizîndu-se astfel efecte economice substanţiale;
- reduce cheltuielile materiale legate de aprovizionarea cu nisip nou de carieră;
- reduce rebuturile de piese turnate, datorită defectelor de suprafaţă;
- reduce consumul specific de răşină furanică sau fenolică.

■ *Instalaţie pentru sortarea pe dimensiuni a semifabricatelor din lemn*

Invenţia se referă la o instalaţie de alimentare automată, manevrare şi sortare a unor semifabricate din lemn, cum ar fi frizele de parchet, instalaţie întîlnită în unităţi de prelucrare şi valorificare completă a masei lemnoase.

Scopul invenţiei este de a înlătura dezavantajele soluţiilor cunoscute, de a spori productivitatea instalaţiilor de sortare a semifabricatelor din lemn, de a asigura eliminarea din flux a elementelor necorespunzătoare şi de a permite mecanizarea şi automatizarea tuturor operaţiilor.

Problema tehnică pe care o rezolvă invenţia este de a concepe o instalaţie care să asigure alimentarea, măsurarea, sortarea, eliminarea reburiilor şi manevrarea semifabricatelor din lemn printr-un proces complet mecanizat şi automatizat.

Instalaţia, conform invenţiei, este alcătuită dintr-un subansamblu de preluare a semifabricatelor depozitate într-un buncăr şi preorientate de un transportor cu raclete către un dispozitiv de orientare gravitaţională, care dirijează semifabricatele către un transportor cu raclete.

Acesta le conduce către un alt transportor accelerator ce face legătura cu un subansamblu de măsurare şi sortare electronică, în flux continuu, elementele necorespunzătoare fiind eliminate de un aruncător electropneumatic dintr-un buncăr, iar cele corespunzătoare fiind orientate către un dispozitiv de măsurare şi apoi către buncărele de depozitare pe dimensiuni a semifabricatelor.

Instalaţia, conform invenţiei, prezintă următoarele avantaje:

- asigură o productivitate mărită;
- permite mecanizarea şi automatizarea operaţiilor;
- scoate din circuit elementele necorespunzătoare.

ing.Marioara Faighenov

Procesul de invatamint vazut din interior

(Urmare din pag. 2)

Ar fi foarte uşor, în acest moment, să aruncăm vina pe profesorii noştri şi pe actuala conducere pentru starea aceasta de fapt. Chiar dacă posturile de decizie în structura administrativă sînt ocupate de dînşii, nu ar fi fair-play. Şi aceasta din cel puţin trei motive: 1) Printre dumnealor se află mulţi oameni deschişi, capabili şi cu spirit de iniţiativă (se poate constata mai mult o blazare în rîndurile noastre - pe care o putem motiva prin lipsa de perspectivă - decît în rîndurile dumnealor); 2) Inerţia sistemului este cauzată în cea mai mare parte de însăşi structura organizatorică, nu atît de oamenii aflaţi în posturile cheie (deşi ei pot face totuşi multe); 3) Unde este iniţiativa şi activitatea noastră constructivă? (Mă tem că imaginea studentului s-a deteriorat mult în ultimul timp, datorită atît atmosferei de ghetou ce caracterizează campusul Regiei, cît şi unor acte violente săvîrşite de unii reprezentanţi ai studenţimii în ultimul timp).

Oricum, este o atitudine greşită aceea de a căuta un vinovat; cea corectă ar fi de a căuta o soluţie care să vină în întîmpinarea stării de fapt existente. Aceasta ar putea să fie doar una de moment, cîrpind ceea ce nu merge folosind mijloacele tradiţionale (inclusiv metodele consacrate de organizare şi acţiune), sau ar putea să fie una de fond, aducînd un suflu nou atît aici, cît şi mai departe. Pentru aceasta, ea ar trebui să ţină cont de experienţa acumulată pînă acum, încercînd să nu repete eventualele greşeli ale înaintaşilor, cît şi de resursele nou apărute şi ignorate de către forma de organizare actuală. Dar pentru a găsi o soluţie în acest ghem de probleme, care sînt interconectate între ele, e nevoie ca abordarea să se facă într- un mod eliberat de prejudecăţi, idei preconcepute şi convenienţe (ca într-un "brainstorming"). Dar cineva trebuie să se gîndească pentru a ajunge la un rezultat, să se "zbată", să-şi pună probleme, toate acestea pe propria sa investiţie de timp, de efort. Există astfel de oameni? Eu cred că da: aceia care nu pot sta cu mîinile în sîn cînd totul merge prost în jurul lor, care simt nevoia de a face ceva pentru a ieşi de aici. Sînt şi studenţi şi cadre didactice, numai că nu se cunosc încă între ei, pentru ca efortul lor conjugat să se facă simţit. Sînt oameni care simt responsabilitatea. Da, cred că n-ar trebui să uităm că de la noi se aşteaptă ceva. Învăţămîntul superior ar trebui să fie locul prin care noul intră în viaţa socială, locul cel mai propice pentru schimbarea mentalităţii, pentru găsirea unei soluţii. Cine aţi vrea să gîndească în locul nostru? Strungarul din fabrică? Ţăranul de pe cîmp? Omul simplu, cu viziunea vieţii sale de zi cu zi? Şi cum vom putea oare răspunde copiilor noştri cînd aceştia ne vor întreba: "Ce ai făcut matale ca să schimbi lumea?"? Mai există şi o responsabilitate legată de mediul înconjurător (dacă s-a ajuns aici datorită folosirii fără cap a unor tehnologii poluante, tot noi, tagma inginerilor, sîntem chemaţi să facem un efort de concepţie, să găsim soluţii de înlocuire a acestora din mers (cu costuri sociale minime), ceea ce nu e deloc uşor.

De asemenea, n-ar trebui să abandonăm, în faţa greutăţilor care apar, deviza ce caracterizează cum nu se poate mai bine stilul pozitiv al gîndirii noastre: "La orice problemă există cel puţin o soluţie". Sîntem, fiecare, o fărîmă de istorie, avem o autoritate în locul unde sîntem ancoraţi în societate. Împreună am putea influenţa pozitiv mersul evenimentelor, cel puţin în perimetrul nostru comun. De aceea, dacă există în inimile noastre entuziasm şi în minte o chemare de a gîndi şi de a găsi o replică situaţiei în care ne aflăm, ar fi bine să nu le lăsăm să se iroşească pe cont propriu, ci să-ncercăm să le punem în valoare, împreună. În cel mai rău caz, acţiunea în comun ar fi cel puţin o experienţă de viaţă interesantă. Închei indicînd un posibil loc de întîlnire: Sala CG 014 a Facultăţii de Inginerie Mecanică din U.P.B. - Telefon: 631.45.48.

DICTIONAR
de proprietate industriala

Proprietatea industrială

Proprietatea industrială reprezintă posesiunea în virtutea unor titluri de protecţie a creaţiilor tehnice care alcătuiesc una din sferele componente ale proprietăţii intelectuale. Proprietatea industrială se referă în mod expres la: invenţii (care sînt protejabile printr-un brevet, model de utilitate, certificat de utilitate, mic brevet), mărci (de fabrică, de comerţ şi de serviciu), desene şi modele industriale, nume comerciale, denumiri geografice (denumiri de origine şi indicaţii de provenienţă).

Reglementările referitoare la aceste obiecte sînt cuprinse în Convenţia de la Paris pentru protecţia proprietăţii industriale. În aceeaşi convenţie sînt definite atît actele care constituie concurenţă neloială, cît şi mijloacele generale de combatere a acestela.

Unele din cele mai importante dispoziţii ale Convenţiei de la Paris privesc modalităţile de menţinere în vigoare a titlurilor de protecţie, precum şi căile de transmitere a drepturilor ce decurg din titlurile respective. Se disting astfel licenţele voluntare, de drept, licenţele obligatorii pentru diverse situaţii de neexploatare a invenţiilor.

Proprietatea intelectuală

Proprietatea intelectuală reprezintă posesiunea, în virtutea unor titluri de protecţie eliberate pe baza unor legi, asupra creaţiilor geniului uman în domeniile ştiinţei, tehnicii, literaturii, artei, coregrafiei, interpretării muzicale, semnalelor transmise prin satelit ş.a.

Sfera mare a proprietăţii intelectuale cuprinde şi ramura proprietăţii industriale, care se referă exclusiv la creaţiile tehnico-ştiinţifice, şi ramura creaţiilor spirituale care se protejează prin drepturile de autor, numite în literatura anglofonă "copy right", iar în literatura francofonă "droit d'auteur".

Cadrul juridic esenţial pentru definirea proprietăţii intelectuale, pentru protecţia sa, precum şi transferul drepturilor ce decurg din aceasta, a fost instituit în anul 1967 la Stockholm, cu prilejul constituirii Organizaţiei Mondiale pentru Protecţia Proprietăţii Intelectuale (OMPI). Pe plan mondial există două reglementări de bază privind protecţia creaţiilor originale care alcătuiesc sfera proprietăţii intelectuale: Convenţia de la Paris privind protecţia proprietăţii intelectuale şi Convenţia de la Berna privind dreptul de autor. Cele două Uniuni, instituite pe baza celor două Convenţii, au alcătuit OMPI, care are sediul la Geneva, în Elveţia. OMPI este condusă, între sesiunile Adunării Generale, de către Biroul Internaţional, care cuprinde funcţionari din aproape toate ţările membre ale OMPI.

ing. Constantin Ion (OSIM)

Profesor MIRCEA PETRESCU

INFORMATIZAREA - IMPERATIV AL MODERNIZĂRII SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI

(Material prezentat cu prilejul aniversarii a 75 de ani de la infiintarea A.G.I.R.)

Potrivit unei definiţii larg acceptate, informatica este un ansamblu de domenii legate de proiectarea, construcţia, utilizarea şi întreţinerea sistemelor de prelucrare automată a datelor, incluzînd partea de echipamente, partea de programe, precum şi elementele informaţionale şi umane, cu impactul lor în toate domeniile de activitate (1). Fireşte că, privită dintr-o perspectivă mai puţin legată de practică, informatica poate fi privită ca un ansamblu de discipline ştiinţifice, care se intersectează cu o arie vastă de domenii ale cunoaşterii contemporane - începînd de la matematică şi tehnică, pînă la biologie, lingvistică şi criptografie. Poziţia specială a informaticii în lumea ştiinţei şi tehnologiei, în general, a economiei şi a culturii, a medicinei şi a artei - pentru a nu lua decît cîteva zone de activitate în care folosirea metodelor acestei discipline a devenit comună - se datorează obiectului cu care ea operează: informaţia. Devine tot mai larg înţeleasă şi acceptată ideea - iar în rîndurile restrînselor grupuri de analişti care încearcă să fundamenteze traiectorii posibile de evoluţie ale lumii moderne, convingerea - că informaţia constituie o resursă fundamentală a societăţii omeneşti de astăzi. La această concepţie se poate ajunge descoperind caracterul limitat al resurselor materiale de care dispune omenirea. Ca urmare, viziunile realiste asupra unei dezvoltări echilibrate a societăţii sînt constrînse, de considerente programatice evidente, să ia în calcul informaţia generală necesară evoluţiei comunităţilor omeneşti ca o resursă care trebuie extinsă, prelucrată în vederea valorificării ei, protejată prin toate mijloacele raţionale.

Desigur că, în ciuda imensului interes teoretic şi practic pe care îl prezintă noţiunea de informaţie, nu este aici locul de a aprofunda acest context. Totuşi, o cît de sumară perspectivă istorică este întotdeauna necesară.

Primul care a folosit termenul "informaţie" în sens matematic, în legătură cu teoria matricilor hessieve, a fost R.A.Fisher. Aprofundată în 1924 de Nyquist, prin introducerea ideii de informaţie selectivă, noţiunea de informaţie a fost fundamentată matematic de Shannon, Weaver şi Wiener în 1948-1949, iar ulterior Kolmogorov şi Blanc - Lapierre au studiat caracterul statistic al informaţiei. Aceste precizări au rolul de a sublinia faptul că leagănul informaticii ca disciplină ştiinţifică se găseşte în matematică, chiar dacă, în deceniile care au urmat, dezvoltarea informaticii a fost determinată radical de tehnologia electronică, precum şi de o autentică explozie a aplicaţiilor calculatoarelor.

Pătrunderea informaticii în societatea românească este un proces mai vechi, apărut încă din anii '50, cînd în laboratoarele Institutului de Fizică Atomică al Academiei Române, inginerul Victor Toma a construit şi a experimentat primul calculator electronic din ţara noastră, urmat repede de alte încercări asemănătoare, în armată, în învăţămîntul superior. Un rol considerabil în pregătirea conceptuală a stării de spirit a intelectualilor pentru pătrunderea informaticii l-a avut şcoala de renume mondial creată de profesorul Grigore Moisil. Începînd din 1967, pe baze organizate, cu un sprijin considerabil - pentru acea perioadă - din partea statului, s-au creat premizele pentru dezvoltarea industriei de specialitate, a cercetării şi învăţămîntului în domeniu, precum şi pentru crearea unei reţele ample de centre de calcul.

Fireşte că stadiul în care se găseşte societatea românească, din punct de vedere al informatizării, trebuie apreciat prin comparaţie cu nivelurile şi standardele mondiale. Pentru a încerca o astfel de caracterizare, este important să arătăm că în 1990, pe piaţa mondială, valoarea totală a produselor informatice realizate (sisteme de calcul şi de programe) era de aproape 500 miliarde dolari, din care produsele program şi serviciile informatice reprezentau cca 50%. Desigur că aceste niveluri, ca şi implicarea pe căi directe a informaticii în crearea a aproape jumătate din produsul naţional brut în ţările avansate, a condus la conceptul de "economie bazată pe informaţie". În acest context, din păcate, situaţia actuală a ţării noastre - în ciuda unui start bun în 1967 - nu este favorabilă. Astfel, investiţiile în informatizare - cu excepţia administraţiei publice - sînt în România sub 2,5 dolari/locuitor, faţă de 12 dolari/locuitor în Turcia, 110 în Spania, 400 în SUA şi Japonia. Ponderea valorii produselor program în acest indicator este în ţara noastră sub 10 procente, faţă de 13 procente în Turcia, 31 în Spania, între 35 şi 42 în Japonia, respectiv SUA. Această considerabilă rămînere în urmă are, desigur, mai multe explicaţii, o cauză principală fiind oprirea investiţiilor în domeniu începînd cu jumătatea deceniului 1970-1980.

Pornind de la înţelegerea rolului central al informatizării în modernizarea societăţii, în abordarea şi realizarea reformei economiei naţionale, prin trecerea acesteia la o economie de piaţă, în ultimii ani, în România au fost adoptate unele decizii şi acte normative importante, avînd ca obiect accelerarea proceselor legate de pătrunderea mai largă a calculatoarelor şi serviciilor informatice în general în toate domeniile, începînd cu cele de însemnătate publică şi strategică. Un rezultat major al adoptării acestor decizii a fost realizarea - sub auspiciile Comisiei Naţionale de Informatică - a Proiectului de Informatizare în România (3).

Domeniul informatizării societăţii este foarte larg, 3/4 din resursele totale ale informatizării fiind utilizate la nivelul aplicaţiilor microeconomice, inclusiv al gospodăriilor populaţiei, fără a lua în considerare sectorul naţional al industriei tehnologiei informaţiei. Cuprinderea într-un proiect director al ansamblului problemelor informatizării la nivelul naţional ar fi atît nerealistă, întrucît ar implica cunoştinţe de specialitate din domenii extrem de variate, cît şi inutilă, întrucît marea majoritate a problemelor sînt de competenţa agenţilor economici şi sociali, respectiv populaţiei. Un astfel de proiect director trebuie să aibe în vedere aria de autoritate a guvernului, depăşind interesele departamentale. În consecinţă, domeniul proiectului director cuprinde probleme de interes general pentru populaţie, agenţi economici şi celelalte tipuri de organizaţii, precum şi cele cu caracter intersectorial pentru administraţia de stat, realizarea prevederilor sale aducînd avantaje în toate domeniile de autoritate şi la toate nivelurile.

Obiectivele strategice ale proiectului director sînt: a) facilitarea tranziţiei sistemului economic românesc spre economia de piaţă şi dezvoltarea economico-socială; b) susţinerea şi prin informatizare a reînnoirii şi perfecţionării aparatului de stat; c) armonizarea dezvoltării şi utilizării tehnologiilor informaţiei.

Întrucît regulile de conducere ale economiei de piaţă sînt esenţial diferite de cele ale economiei conduse centralizat, nu se pune problema retehnologizării sistemelor de informaţie existente, ci aceea a realizării unor noi sisteme de informaţii.

În mod corespunzător, orientările strategice ale proiectului director sînt următoarele: a) compatibilitatea internaţională, în special la nivelul C.E.E., a opţiunilor tehnice şi organizaţionale ale utilizării tehnologiilor informaţiei (realizarea interoperabilităţii bazate pe o standardizare ce evită dependenţa de un furnizor unic, utilizarea arhitecturilor sistemelor deschise); b) utilizarea în comun a informaţiei şi resurselor informatice de interes general; c) coerenţa sistemelor de informaţie (asigurarea de descrieri şi conţinuturi informaţionale dintre stat şi cetăţeni, respectiv agenţi economici şi sociali; e) adoptarea legislaţiei specifice, aliniată cu recomandările O.N.U. şi directivele C.E.E.

Dintre componentele principale ale proiectului director, menţionăm pe cele de context al informatizării (legislaţia specifică informatizării, clasificări şi nomenclatoare de interes general, standardizarea tehnologiilor informaţiei, proceduri de procurare a resurselor informatice de către administraţia publică, programe de instruire şi reciclare în management şi informatică, domenii de cercetare-dezvoltare şi de cooperare internaţională specifice, managementul activităţilor specifice tehnologiilor informaţiei în administraţia publică), pe cele de asigurare a coerenţei, plauzibilităţii şi integrităţii informaţionale (sistem informatic pentru nomenclatoarele unitare, registrul permanent al populaţiei, registrul permanent al agenţilor economici şi sociali, registrul permanent al unităţilor teritorial-administrative, registrul permanent al cadastrului general, banca de date geografice de referinţă, dicţionarul datelor administrative, banca de date juridice), pe cele referitoare la aplicaţii de interes general pentru organele administraţiei publice (contabilitatea organelor administraţiei publice, elaborarea proiectelor de buget şi urmărirea execuţiei bugetare, gestiunea resurselor umane, gestiunea patrimonială) şi, se impune, pe cele de interes intersectorial (banca de date ştiinţă şi tehnologie, schimbul de informaţie (inclusiv EDI), difuzarea şi arhivarea informaţiei administraţiei publice, interfaţa dintre sistemul informatic al Guvernului şi sistemele informatice ale administraţiei publice).

În realizarea proiectului director de informatizare se prevăd două etape:

a) etapa I (primii patru-cinci ani), de creare a contextului informatizării, a sistemelor de informaţie intersectoriale de mare prioritate, precum şi de realizare a sistemelor de informaţie sectoriale, cele mai importante din punct de vedere al efectelor economice de ansamblu: sistemul de informaţie financiar - impozite şi taxe, inclusiv taxe vamale, sistemul de informaţie al protecţiei sociale, sistemul de informaţie statistic, sistemul de informaţie bancar - decontare electronică şi interschimb bancar;

b) etapa a II-a (în continuare), de dezvoltare largă a sistemelor de informaţie ale societăţii româneşti, concomitent cu perfecţionarea permanentă a contextului. Cadrul tehnic şi normativ, realizat în prima etapă, va permite ca această dezvoltare să se efectueze complet descentralizat şi, totuşi, coerent.

Fireşte, realizarea proiectului director de informatizare în România reclamă alocarea unor resurse materiale, financiare şi umane însemnate, o mobilizare accentuată a eforturilor naţionale, proces în care inginerii, asociaţiile lor profesionale, ocupă un loc central. Înţelegem însă că aceasta este una din direcţiile prioritare în care societatea noastră trebuie să acţioneze, pentru a deveni integral compatibilă cu exigenţele dezvoltării economice, politice şi culturale contemporane.

Disipatoare de energie seismica

Proiectarea şi executarea unei construcţii care să reziste la acţiunea seismică sau la acţiunea exploziilor poate fi stăpînită de inginerul constructor, cu condiţia de a cunoaşte caracterul şi mărimea forţelor ce se produc în timpul unei astfel de acţiuni.

Caracterul mişcării seismice care acţionează la baza unei construcţii nu a fost elucidat pînă în prezent de seismologi. Nici ingineria seismică nu a rezolvat toate problemele referitoare la realizarea unei construcţii antiseismice sigure.

Mecanismul structural de disipare a energiei seismice - mecanismul de plastifiere, conform normativului P100 - 1992 - este asociat cu distribuirea potenţialelor articulaţii plastice, uniform pe întreaga structură de rezistenţă a unei construcţii, astfel încît degradarea elementelor structurale să nu ducă la colapsul ansamblului. După consumarea enegiei seismice, structura de rezistenţă rămîne deformată, iar elementele degradate sau zone din acestea trebuiesc înlocuite.

La O.S.I.M. au fost înregistrare cereri pentru brevete de invenţii privind procedee şi mecanisme nedegradabile, disipatoare de energie seismică şi de altă natură.

Mecanismele nedegradabile, disipatoare de energie, preiau deformaţiile structurii de rezistenţă cauzate de mişcarea scoarţei Pămîntului şi, prin fenomene de contact între piesele ce compun ansamblul mecanismului, energia nestăpînită a seismului sau exploziei poate fi consumată.

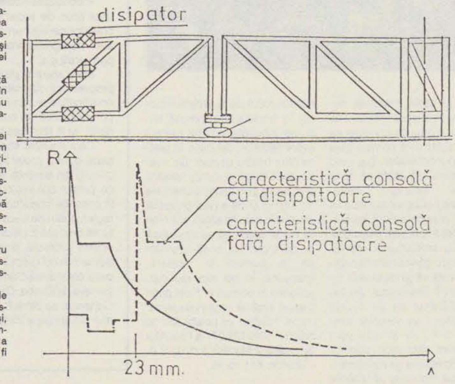

La TIB '93, în ziua de 14.10.1993, ora 11.00, în premieră mondială, trei disipatoare de energie, realizate conform cererii de brevet de invenţie C/1198, introduse într-un element de construcţii tip grindă cu zăbrele, au fost supuse la încercări concomitent cu un alt element, identic cu primul, dar fără disipatoare. Experimentul a scos în evidenţă rezervele pe care le capătă structura cu disipatoare la preluarea solicitărilor şi faptul că după încercare, ansamblul în care au fost integrate mecanismele nedegradabile a revenit fără degradări la forma iniţială.

La expoziţie au fost prezentate şi digramele de încercări făcute pentru două din mecanismele nedegradabile în Laboratorul de încercări pentru construcţii metalice din cadrul Facultăţii de Construcţii Civile şi Industriale Bucureşti, în prezenţa d-lor profesori universitari: Panaite Mazilu, Nicoale Pătrâniche, Şerban Dima, I.Negrei. Energia maximă consumată de un mecanism, pe un ciclu de compresiune, în cadrul încercărilor de laborator, este echivalentă cu deplasarea unei mase avînd greutatea de 11 tone pe o distanţă de 2 cm. Aceleaşi componente ale mecanismului nedegradabil pot prelua la modificarea sensului de deformare a structurii de rezistenţă şi eforturi de întindere.

ing. Postolache Ştefan
Titularul şi autorul descrierilor de brevete de invenţie, înregistrate la O.S.I.M. cu nr.C/1198 şi C/1199

Brevetarea în strainătate şi tranziţia spre o economie descentralizată

Numeroase lucrări apărute recent au subliniat necesitatea protecţiei invenţiilor în alte state, atunci cînd titularul brevetului efectuează valorificarea acestuia printr-una din formele consacrate: export de produse, acordarea de licenţe privind exploatarea brevetului, constituirea de întreprinderi mixte etc. O analiză temeinică, aprofundată, a fenomenului brevetării în străinătate, referitoare la ţara noastră, nu ar fi completă, reală, dacă nu ar ţine seama de caracteristicile fundamentale ale societăţii actuale, de evoluţia principalelor sectoare economico-sociale, precum şi de conjuctura mondială complexă în privinţa producţiei şi a comerţului. Desigur, fiecare titular de brevet trebuie să răspundă la cîteva întrebări fundamentale, înaintea luării deciziei finale privind protecţia invenţiei în străinătate.

Care este momentul începerii formalităţilor de brevetare în străinătate a unei invenţii?

Pornind efectiv de la premiza conform căreia, ca regulă generală, efectuarea cheltuielilor privind brevetarea în străinătate a unei invenţii trebuie să se facă într-o strictă dependenţă de valorificarea acesteia sub una din formele consacrate, momentul amintit trebuie să se situeze imediat ce situaţia producerii concrete a produsului a fost rezolvată. Această fază presupune depăşirea etapelor de proiectare, realizarea de modele experimentale, experimentarea, chiar omologarea produsului şi finalizarea proiectului de execuţie. Acest moment trebuie să fie într-o deplină concordanţă atît cu existenţa unei necesităţi sociale pe piaţa internă a produsului respectiv, cît şi cu asigurarea capacităţii de producţie (mijloace fixe, forţă de muncă, desfacerea produsului).

O etapă deosebit de importantă în aprecierea oportunităţii brevetării în străinătate a unei invenţii o constituie efectuarea unor acţiuni de marketing pe pieţele interesate într-un transfer de tehnologii sau de achiziţonarea produsului conform invenţiei.

În orice caz, momentul începerii formalităţilor de brevetare în străinătate nu trebuie să depăşească limita celor 12 luni de la data constituirii depozitului naţional al cererii de brevet iniţiale, pentru a beneficia de dreptul de prioritate conferit de Convenţia de la Paris pentru protecţia proprietăţii industriale.

Desigur, în condiţii excepţionale, se pot întreprinde acţiuni de brevetare în străinătate şi după epuizarea termenului de 12 luni de la constituirea depozitului unei prime cereri de brevet. Acest lucru însă poate diminua şansele de a obţine un brevet în alte state, datorită unui fenomen extrem de simplu, şi anume apariţia întîmplătoare în lume a unor soluţii similare sau identice cu soluţia care face obiectul primei cereri de brevet, care pot fi opozabile acesteia.

Ce fel de cereri pot constitui un punct de plecare în invocarea dreptului de prioritate convenţională?

Aşa cum prevăd dispoziţiile Convenţiei de la Paris, art.4(2), orice cerere (de brevet, de model de utilitate, de desen şi model industrial) care este echivalentă fie unei cereri pentru care s-a constituit un depozit naţional reglementar, fie unei cereri depuse în conformitate cu tratate bilaterale sau multilaterale încheiate între state membre ale Uniunii de la Paris, va fi recunoscută ca dînd naştere unui drept de prioritate.

Această dispoziţie este extrem de utilă, întrucît un solicitant se poate prevala de acest drept atunci cînd, într-o singură cerere de brevet făcută într-o ţară, adună mai multe invenţii (cu condiţia respectării unităţii invenţiei) pentru care există cereri anterioare depuse în alte state diferite.

Un exemplu concludent îl constituie cererea de brevet ROMÂNIA nr.146.356 din 20.11.1990, a unui solicitant din Germania, care reprezintă cererea internaţională PCT/DE 89/00332, a cărei fază naţională în România a fost deschisă. Cererea PCT amintită invocă prioritatea următoarelor cereri de brevet anterioare: o cerere naţională depusă în ITALIA la 26.05.1988, o cerere PCT/DE 88/ 00629, din 10.10.1988 şi o cererre naţională depusă în GERMANIA la 30.11.1988.

Ce titluri de protecţie are la dispoziţie solicitantul român care urmăreşte protecţia invenţiilor sale în străinătate?

După cum este cunoscut, brevetul de invenţie este titlul de protecţie pentru invenţii cel mai răspîndit în lume. Toate lucrările de specialitate fac referiri amănunţite asupra condiţiilor de înregistrare a acestora, asupra criteriilor de examinare de fond, asupra regimului de taxe şi alte condiţii. Solicitanţii români trebuie să ia în considerare, cu privire la brevetul de invenţie, durata de valabilitate în ţara unde are interese economice, condiţiile de transfer de drepturi privind brevetul respectiv, diversele restricţii în legătură cu exploatarea brevetului.

În funcţie de contextul obţinerii protecţiei, solicitantul are la dispoziţie brevetul de perfecţionare, cunoscut ca atare în legislaţiile europene, în legea japoneză, legea australiană şi altele. În legea franceză, o perfecţionare tehnică se protejează printr-un certificat adiţional, al cărui regim juridic este foarte apropiat de regimul juridic al brevetului de perfecţionare. Certificatul adiţional nu este supus taxelor anuale de menţionare în vigoare.

În unele state cu economie centralizată există încă un titlu de protecţie, născut în fosta URSS în 30.06.1919, prin Decretul lui Lenin asupra invenţiilor: certificatul de autor. Acest titlu consfinţeşte dreptul exclusiv al statului asupra invenţiilor create de cetăţenii statelor respective. Astfel de titluri există în Cuba şi RPD Coreeană şi solicitantul român trebuie să cunoască foarte bine acest titlu de protecţie, care are implicaţii specifice în procesul de exploatare a invenţiei în aceste state.

Protecţia invenţiilor în SUA pune probleme deosebite, nu atît sub aspectul existenţei unor titluri de protecţie fundamental diferite, cît sub aspectul existenţei unor variaţii procedurale privind acordarea protecţiei. Astfel, în primul rînd, trebuie arătat că pentru realizările vegetale noi se acordă protecţie printr-un **brevet de plante,** a cărui reglementare este diferită de cea a brevetelor clasice. În al doilea rînd, brevetele de plante sînt publicate separat de cele clasice.

Un alt aspect procedural întîlnit în practica SUA îl constituie **continuarea simplă** şi **continuarea în parte**, etape distincte ale procedurii de examinare a unei cereri de brevet.

Cererile de brevet de continuare se depun atunci cînd solicitantul unei prime cereri doreşte să-i aducă unele modificări care nu sînt minore (amendamente sau limitări), ci introduc elemente noi (new matter).

Modelul de utilitate este un titlu de protecţie care se referă fie la unelte de lucru, organe de maşini, fie la obiecte de folosinţă uzuală sau la părţi ale acestora, cum ar fi spre exemplu foarfeci, ciocane, balamale, stilouri, obiecte de mobilier ca: fotolii, mese; dar şi ceasuri, periuţe de dinţi, jucării etc. Modelul de utilitate, ca titlu de protecţie, este prevăzut în Convenţia de la Paris art.4, A, 1. În literatura de specialitate, modelul de utilitate mai poartă denumirea de "micul brevet". Acest titlu de protecţie este întîlnit în legislaţia multor ţări, printre care: Germania, Japonia, Italia, Spania, China, statele membre ale OAPI, Brazilia, Polonia, Republica Coreea, Filipine, Venezuela etc. Făcînd referire la legislaţia Germaniei în materie, trebuie arătat că cererile de model de utilitate nu sînt supuse unui examen de fond la Oficiul german de brevete decît în cazul unei cereri explicite a solicitantului sau a unui terţ. Legea nouă germană (1 ianuarie 1987) are dispoziţii care reglementează posibilitatea de a beneficia de un raport de documentare în orice mcment al vieţii unui model de utilitate. Sînt opozabile orice documente imprimate, accesibile publicului anterior datei de depozit, orice acte de utilizare ce au avut loc în Germania.

Durata de valabilitate a modelului de utilitate este în general de 10 ani. În Germania, această durată de valabilitate este de 8 ani şi se compune dintr-o primă perioadă de 3 ani, care poate fi prelungită odată cu trei ani şi încă o dată cu doi ani, de fiecare dată fiind achitate taxele corespunzătoare.

În Italia, modelul de utilitate are o durată de valabilitate de 10 ani de la data depozitului, în Spania 10 ani de la data depozitului, existînd şi procedura opoziţiei terţilor după publicarea modelului.

Certificatul de utilitate

În Legea Franţei nr.68-1 din 2 ianuarie 1968 (modificată în 1970, 1978, 1979, 1981 şi 1984), este prevăzută existenţa unui titlu de proprietate pentru invenţii, certificatul de utilitate, avînd o valabilitate de 6 ani, începînd de la data depozitului cererii.

Cererile de certificat de utilitate nu sînt supuse procedurii de stabilire a unui aviz documentar decît în cazul unei acţiuni în contrafacere.

Orice cerere de certificat de utilitate poate fi transformată în cerere de brevet (art.20 Lege şi art.42, 43 Decret 79- 822/19.09.1979). Dacă cererea de stabilire a raportului de documentare pentru cererea de brevet nu este făcută în 18 luni de la data priorităţii (art.20 Lege), transformarea cererii de brevet în cerere de certificat de utilitate este făcută din oficiu.

O cerere de certificat adiţional la o cerere de certificat de utilitate nu poate fi transformată în cerere de brevet (art.90).

În unele ţări este reglementat titlul de **brevet de confirmare,** conform căruia protecţia se obţine prin recunoaşterea protecţiei obţinute printr-un brevet englez. Aceste ţări sînt: Bermuda, Cipru, Insulele Cayman, Insulele Falkland, Guernsey, Jersey, Singapore, Tanzania, Trinidad-Tobago, Uganda.

(va urma)

ing.Constantin Ion
coordonator al activităţii de brevetare în străinătate a invenţiilor româneşti, OSIM

Societatea Română a Termotehnicienilor organizează

în zilele de 27 şi 28 mai 1994, în colaborare cu Universitatea Tehnică Timişoara, cea de A IV-a CONFERINŢĂ NAŢIONALĂ DE TERMOTEHNICĂ.

Cei care doresc să participe sînt rugaţi să trimită, pînă la 1 ianuarie 1994: titlul comunicării, numele complet al autorilor şi al instituţiei la care lucrează, pe adresa:

Prof.dr.ing.NEGRU DAN LIVIU
Catedra de Termotehnică - Facultatea de Mecanică
B-dul Mihai Viteazul nr.1-2, Timişoara 1900; Telefon: 096/138488.

Lucrările in extenso vor fi trimise pînă la 1 februarie 1994; ele vor avea caracter de originalitate şi nu vor depăşi 6 pagini format A4, cu figuri, cu tabele şi bibliografie inserate în text.

Informaţii suplimentare se pot obţine de la Secretariatul Comitetului de Organizare din Timişoara şi la sediul central al SRT (Tel.6424200 interior 139).

prof.Leonăchescu N.
Preşedintele SRT

S.I.E.A.R.
Societatea de Instalaţii Electrice şi Automatizări din România

Societatea a fost înfiinţată în anul 1992, ca urmare a activităţii depuse de un grup de iniţiativă, în localul Facultăţii de Instalaţii din B-dul Carol I nr.66, Bucureşti. Societatea a fost înscrisă, ca persoană juridică, la Judecătoria Sectorului 1 Bucureşti, cu nr.45/28.07.1992.

Conform statutului, activitatea SIEAR este condusă de un Colegiu Director, în cadrul căruia funcţionează Biroul Executiv.

Din Colegiul Director fac parte, printre alţii, ing.Adrian Florescu (TIAB SA - preşedinte), prof.dr.ing.C-tin Ionescu (Facultatea de Instalaţii - preşedinte executiv), ing.Cornel Chioreanu (URBANPROIECT - vicepreşedinte), prof.dr.ing.Silviu Puşcaşu (Universitatea Craiova - vicepreşedinte), conf.dr.ing.Florin Pop (Universitatea Cluj), ing.Mariana Augustin (Electrouzinproiect) şi mulţi alţi specialişti care lucrează în acest domeniu.

SIEAR este o organizaţie tehnico-ştiinţifică, autonomă, nepolitică, care îşi desfăşoară activitatea în domeniul instalaţiilor electrice şi al automatizărilor.

SIEAR urmăreşte: promovarea ştiinţei şi tehnicii în acest domeniu, schimburi de idei şi informaţii între membrii societăţii, asigurarea documentării tehnice, participarea la elaborarea şi analiza actelor normative, participarea la atestarea specialiştilor (verificarea de proiecte şi experţi), ridicarea nivelului de pregătire profesională a cadrelor tehnice, colaborarea cu alte societăţi sau asociaţii similare din ţară şi străinătate.

Pot fi membri ai SIEAR: ingineri, subingineri, studenţi, tehnicieni şi alţi specialişti în domeniu, care recunosc statutul şi plătesc taxa de înscriere (150 lei) şi cotizaţia (pentru 1993 - 200 lei). Calitatea de membru SIEAR nu exclude posibilitatea de a adera şi a se înscrie şi în alte organizaţii tehnico- ştiinţifice.

Din SIEAR pot face parte membri colectivi, membri susţinători (sponsori), firme de stat sau particulare cu profil de învăţămînt, cercetare, proiectare, execuţie sau exploatare, care lucrează în domeniul instalaţiilor electrice şi al automatizărilor.

Printre societăţile care şi-au confirmat participarea la SIEAR putem enumera: TIAB, FIABIL, SIAC, IMSAT, Automatica, Electroaparataj, Electromagnetica, FEA, FEPA Bîrlad, IPTE Alexandria, IAEM Timişoara, IAEI Titu, IPA, IEA Cluj, Electrouzinproiect, URBANPROIECT şi multe altele.

Membrii SIEAR au următoarele drepturi: îşi pot exprima şi susţine liber părerile şi ideile tehnice în diferitele activităţi ale societăţii, pot participa la votarea hotărîrilor propuse, au dreptul de a propune şi a fi aleşi în Colegiul Director, beneficiază de reduceri de taxe la manifestările ştiinţifice, publicaţii etc, organizate de societate, pot participa la cursurile de pregătire profesională organizate de societate, au acces la documentaţia tehnică a societăţii etc.

SIEAR editează periodic un buletin informativ care cuprinde informaţii legate de activitatea ştiinţifică şi tehnică din domeniu, precum şi informaţii legate de activitatea societăţii.

Societatea este deschisă oricăror alte propuneri şi colaborări la Buletinul Informativ al SIEAR, astfel încît acesta să asigure o informare la zi a tuturor membrilor SIEAR.

ing.Sorin Georgescu

SFATURI PRACTICE

Recuperator de căldură montat deasupra aragazului

1.Hotă rezervor pentru prepararea apei calde

Avantaje: oferă apă caldă la discreție; economisește curentul electric la frigider; uzează mai puțin compresorul frigiderului; evacuează gazele arse de la aragaz în atmosferă.

Deasupra aragazului (1) se montează o hotă rezervor (2) din tablă groasă de 3 mm,de 60 litri capacitate. La partea superioară se montează un burlan Φ 100 mm (9) care evacuează gazele arse în atmosferă. La conducta de apă rece de la chiuvetă (5) se montează o ramificație de țeavă cu un robinet Φ 1/2" (6).

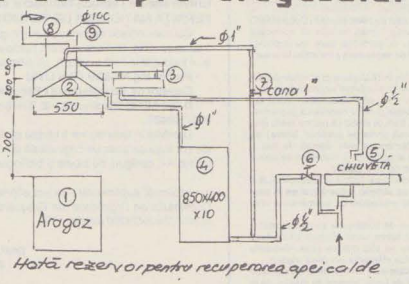

Hotă rezervor pentru recuperarea apei calde

Apa rece trece mai întîi într-un rezervor (4) din tablă cu grosimea de 1 mm, de formă paralelipipedică de 850x400x10 = 34 litri, care se montează în spatele frigiderului la 10 mm distanță de placa metalică de condens a frigiderului. Apa rece trece apoi în partea de jos a hotei rezervor (2) printr-o conductă de 1" și lese prin partea superioară printr-o conductă de 1" care se unește cu conducta de 1/2" a chiuvetei.

Noaptea, canaua de 1" (7) se deschide și apa circulă din rezervorul de 34 litri în hota rezervor și înapoi și încălzește apa din rezervorul hotei, întocmai ca o instalație de încălzire fără pompă de circulație.

Ziua, cînd avem nevoie de apă caldă, se închide canaua (7), se deschide robinetul (6) și apa circulă de la chiuvetă prin rezervorul de 34 litri (4) prin hota rezervor (2) și curge în chiuvetă.

Dacă apa din hota rezervor nu este destul de caldă, în timp ce apa curge în chiuvetă, se deschide comutatorul electric al dispozitivului de încălzire (3). Prin robinet (6) se reglează debitul apei, în așa fel ca apa să curgă la temperatura dorită.

Dispozitivul de încălzire este format din două țevi de 2", lungi de 500 mm, în care sînt montate două țevi de 1/2", în care se montează două rezistențe de 800 W, prevăzute cu inele de porțelan.

Burlanul (9) este prevăzut cu un obturator (8) montat pe perete, care reglează evacuarea gazelor în atmosferă.

Dacă aragazul funcționează 3-4 ore, cu apa încălzită se poate face o baie.

Această instalație a cîștigat un premiu de 1.000 lei la concursul RRR din 1983, organizat de revista "Știință și tehnică".

2. Recuperator de căldură pentru încălzirea unei camere la 24^{0}C

Cu ajutorul a două ventilatoare cu funcționare intermitentă, gazele arse de la aragaz sînt trecute printr-un tub de PVC de F 50 mm în partea de jos a unui radiator paralelipipedic de 1700x900x100 = 153 litri din tablă groasă de 1 mm, care se montează în camera vecină. Gazele ies prin partea opusă în regiunea superioară lui, trec printr-un tub de PVC cu Φ 50 mm și ajung în bucătărie în partea de jos sau sînt evacuate în atmosferă printr-o derivație prevăzută cu un schimbător de curent, după cum dorim să avem în bucătărie, cald în partea de jos sau aer curat.

Radiatorul are în interior montate 2 șicane din tablă de 800x100 mm, ca aerul cald să umple tot radiatorul.

În timpul funcționării instalației se închide obturatorul (8) montat pe coșul de evacuare a gazelor arse al hotei rezervor (2).

ing.Damian Fierbințeanu

Ofertă de cărți, casete video și programe

Cititorii noștri fideli își mai amintesc, poate, că în numărul 17/1993 publicam scrisoarea unui corespondent din străinătate, dl.ing.Mircea Scarlat.

Nu mică ne-a fost surpriza de a primi la redacție vizita d-lui Scarlat, întors de curînd din Anglia, unde a lucrat o perioadă; și nu a venit cu mîna goală. Printre altele, colegul nostru ne-a adus un catalog - "Media Magic", editat în California - în care este prezentată o cuprinzătoare ofertă de cărți, videocasete și programe destinate în special educației și recreerii.

Vă prezentăm pe scurt aria de cuprindere a acestor mijloace de comunicare și alte cîteva informații concise, urmînd să revenim cu prezentări mai detaliate.

Oferta de cărți, cuprinzînd 191 de titluri, acoperă următoarele domenii: vizualizare științifică, realitate virtuală, fractali, haos, viață artificială, programare, recreere pe computer, inteligență artificială, grafică pe computer, matematică, spații cu mai multe dimensiuni, spațiul cosmic, infinitul mic, artă etc. Prețurile acestor cărți variază, în general, între 15 și 80 $, cu cîteva excepții, mergînd în jos pînă la 6 $, iar în sus pînă la 175 $.

Casetele video cuprind: animație, artă și grafică educativă pe computer, fractali, haos, matematică, medicină, știință etc. Prețurile sînt cuprinse între 10 și 250 $, însă majoritatea se situează în jurul a 20-40 $.

Oferta de programe este diferențiată pentru sisteme Macintosh și PC, iar domeniile reprezentate sînt: fractali, haos, matematică, simulare, programe recreative, știință etc. Prețurile acestor programe (nu foarte pretențioase și nici foarte mari) variază între 10 și 760 $, majoritatea situîndu-se însă în jurul a 40-60 $.

Comanda se face prin poștă, pe adresa firmei Media Magic, P.O.Box 598, Nicasio, CA, USA, iar catalogul pe care l-am consultat îi apărîne d-lui Mircea Scarlat, căuta îi mulțumim și pe această cale.

Vom reveni.

S.G.

MICĂ PUBLICITATE U.I.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr cărți de instalații electrice și de automatizări, Manualul inginerului electrician și Manualul inginerului electronist, toate volumele. Tel.610.28.23

PRESTĂRI SERVICII

Autorizat depun dosare la IDEB și execut orice instalații și reparații electrice. Tel.610.28.23

POSTA ROMANA - RA

prioripost

posta rapida interna

PRIORIPOST
permite expedierea de scrisori și colete ce beneficiaza de prioritate pe întregul traseu.
Predarea se face la domiciliu destinatarului.
Asigura legaturi cu toate resedintele de judet.

Timp de distribuire:
6h-Bucuresti
24h-alte localitati

In Bucuresti,trimiterile se pot prezenta, de luni pina vineri (7.30-19) la oficiul postal Buc.45, str.Ion Cimpineanu 23 tel.615.32.75 si/sau la ghiseul din incinta DTPB, Calea Giulesti 6-8 (orele 8-22), iar in tara la oficile postale special desemnate.

TARIFE:
o trimitere de pina la 0.5kg - 800 lei
o trimitere de pina la 1kg - 1100 lei
o trimitere de pina la 2kg - 1500 lei
pentru fiecare fractiune de kg in plus-500 lei
taxa pe valoare-3%
taxa confirmarea predarii-300 lei
serviciul poate fi executat la cerere sau/si pe baza de abonament.
(preturile pot fi supuse unor modificari conjuncturale)

COLECTIVUL DE REDACȚIE

- Redactor șef: ing. Sorin Golopenția
- Secretar general de redacție: Emil-Dușan Petrovici
- Redactor șef adjunct: Iulia Andrei
- Redactori: dr.ing.Alexandru Grădinaru, ing.Marioara Faighenov, ing. Gabriel I. Năstase, Valentin Vătăjelu.
- Consultant: prof.ing.Aristide Dodu
- Secretariat tehnic: C. Mîrza
- Secretar prod.-difuzare: Grigore Ionescu
- Redactarea computerizată: Dana & Liviu

Redacția: str. Mihai Eminescu nr. 8 (Piața Romană), Sector 1, București, tel.: 611 79 52, fax: 312 55 31 (orele 16 - 18); ședințe de redacție: marțea și joia, 16.30 - 18.

Cont: 45.10.04.82 - BCR - Filiala Sector 1 - București

Abonamentele nu se mai fac la poștă sau prin RODIPET, ci direct la redacție sau la sediul AGIR din Calea Victoriei 118.